

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หมวดที่ 4 แนวการจัดการศึกษามาตราที่ 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้ (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542. หน้า 7) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน รักการค้นคว้าอิสระ เป้าหมายของหลักสูตรมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้นตามระดับชั้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข ความเป็นไทย

จากผลการสำรวจเรื่องนิสัยรักการอ่านของคนไทย โดยสำนักงานวิจัยแห่งชาติพบว่าคนไทยตั้งแต่อายุ 6 ปีขึ้นไป อ่านหนังสือที่ไม่ใช่ในช่วงของเวลาเรียน เฉลี่ยที่ 39 นาที/วัน และคนไทยอ่านหนังสือเพียงแค่ 5 เล่ม/ปี เท่านั้น ดังนั้นจึงมีการตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการอ่านขึ้น โดยมีนาย จรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ เป็นประธาน ได้กำหนดให้ การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ ให้วันที่ 2 เมษายน ของทุกปี ซึ่งเป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นวันรักการอ่าน กำหนดให้ปี 2552-2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่าน ต้องทำให้คนไทยอ่านหนังสือให้มากขึ้นเพิ่มจากผลสำรวจเดิมที่คนไทยอ่าน หนังสือเพียง 5 เล่มต่อปี ให้เพิ่มขึ้น 1 เท่า เป็น 10 เล่มต่อปี โดยได้วางยุทธศาสตร์ไว้ 3 ข้อในการส่งเสริมการอ่าน คือ

1. เพิ่มขีดความสามารถการอ่าน อ่านอย่างเข้าใจ
2. สร้างนิสัยรักการอ่าน
3. สร้างบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่าน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงบรรยายถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2530 สรุปไว้ดังนี้ การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีการอื่น ๆ อาทิ การฟัง การอ่านสามารถอ่านได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ สามารถนำไปไหนมาไหนได้ หนังสือเก็บได้นานกว่าสื่ออื่น ๆ ซึ่งมักมีอายุการใช้งานจำกัด ผู้อ่านสามารถฝึกการคิด และสร้างจินตนาการได้เองในขณะที่อ่าน การอ่านส่งเสริมให้มีสมองดี มีสมาธิมากกว่าและมากกว่าสื่ออย่างอื่น ทั้งนี้ เพราะขณะอ่านจิตใจต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความ พินิจพิเคราะห์ข้อความ ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าว ๆ อ่านละเอียด อ่านข้ามหรืออ่านตัวอักษร เป็นไปตามใจของผู้อ่าน หรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้ เพราะหนังสือมีมากสามารถเลือกอ่านได้ หนังสือมีหลากหลายรูปแบบ และราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่น จึงทำให้สมองผู้อ่านเปิดกว้างสร้างแนวคิดและทัศนคติได้มากกว่า ทำให้ผู้อ่านไม่ติดอยู่กับแนวคิดใด ๆ โดยเฉพาะ ผู้อ่านเกิดความคิดเป็นได้ด้วยตนเอง วินิจฉัยเนื้อหาสาระได้ด้วยตนเอง รวมทั้งหนังสือบางเล่มสามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วย เมื่อปฏิบัติแล้วเกิดผลดี (<http://www.bookandreading.com/readingpromotionnation>)

ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงเป็น บทบาทใหม่ที่ครูจะต้อง พัฒนาสื่อ นวัตกรรมมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุตามยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการอ่านและมีนิสัยรักการอ่านตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 และตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือจึงเป็นสื่อบูรณาการหนึ่งที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และช่วยสร้างนิสัยรักการอ่านได้ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งรวบรวมความรู้เป็นชุมชนทรัพยากรทางปัญญา เป็นบ่อเกิดแห่งการเรียนรู้ พระราชดำรัส ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพิธีเปิดงานปีหนังสือระหว่างชาติ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2514 ว่า “หนังสือเป็นเสมือนคลังที่รวบรวมเรื่องราว ความรู้ ความคิดวิทยาการทุกด้าน ทุกอย่างที่มีมนุษย์ได้เรียนรู้ ได้คิดอ่านและเพียรพยายามบันทึกไว้ด้วยลายลักษณ์อักษร หนังสือแพร่ไปถึงที่ใดความรู้ความคิดก็แพร่ไปถึงที่นั่นหนังสือจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งจะประมาณค่ามิได้ ในแง่ที่เป็นบ่อเกิดแห่งการเรียนรู้ของมนุษย์” หนังสือจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในแวดวงการศึกษาจะมองเห็นได้ชัดเจนมาก การเรียนการสอนไม่ว่าระดับใดจะขาดหนังสือ เสียไม่ได้ (วิชาการ.คอม)

ด้วยเหตุนี้ การศึกษาในระดับโรงเรียนจึงกำหนดให้นักเรียนมีหนังสือแบบเรียนไว้ศึกษาหาความรู้ แต่การเรียนการสอนที่จะให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นนั้นนักเรียนควรจะได้อ่านหนังสืออื่น ๆ นอกจากหนังสือเรียนด้วย ซึ่งได้แก่หนังสือเสริมประสบการณ์ประเภทต่าง ๆ เช่น หนังสืออ่านเพิ่มเติม หนังสืออ่านนอกเวลา หนังสืออ่านประกอบ เป็นต้น โรงเรียนควรเลือกสรรหนังสือที่มีประโยชน์ไว้ในห้องสมุด หรือตามมุมหนังสือเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้อ่านให้มากที่สุด นอกเหนือจากการอ่านหนังสือเรียนวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดให้เรียน

หนังสืออ่านเพิ่มเติมจึงเป็นหนึ่งทางเลือกที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้อ่านหนังสือที่นอกเหนือจากหนังสือเรียนวิชาต่าง ๆ เพราะหนังสืออ่านเพิ่มเติมคือหนังสือที่มีสาระอิงหลักสูตร สำหรับนักเรียนอ่าน ใช้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตัวเองตามความเหมาะสมของวัย และความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล (จินตนา ไบกาชฎี, 2534. หน้า 19)

ในปัจจุบันมีการสนับสนุนให้ครูและผู้เรียนจัดทำหนังสือไว้สำหรับอ่านเอง เนื้อหาจะเป็นเรื่องรอบ ๆ ตัวและมีในท้องถิ่นซึ่งสอดคล้องกับวิถีชีวิตและชุมชนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเกิดองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง (ถวัลย์ มาศจรัส, 2535. หน้า 69) ซึ่งบทร้อยกรองก็เป็นเรื่องหนึ่งที่ได้กำหนดการเรียนการสอนไว้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน งานประพันธ์ร้อยกรองนั้นมีคุณค่าต่อผู้อ่านเป็นอันมาก เพราะช่วยเราอารมณ์ เราจินตนาการ ขยายความรู้ สร้างภูมิปัญญา เกิดความคิด ความสุข สนุกสนาน เบิกบานอารมณ์ เมื่อผู้อ่านอ่านคำประพันธ์ประเภท ร้อยกรองจะได้รับความรู้เกี่ยวกับลักษณะบังคับของบทประพันธ์ และได้รับความรู้จากเนื้อเรื่องในบทประพันธ์นั้น ผู้อ่านที่ชอบอ่านคำประพันธ์ร้อยกรองเมื่ออ่านบทประพันธ์ที่ไพเราะก็จะเกิดอารมณ์คล้อยตาม มีแรงกระตุ้นให้แต่งเองบ้าง คำประพันธ์แบบต่าง ๆ เป็นผลงานสร้างสรรค์ที่แสดงให้เห็นวัฒนธรรมและความเจริญของประเทศชาติเป็นสิ่งแสดงภูมิปัญญาไทยให้ปรากฏ งานร้อยกรองเป็นวรรณศิลป์เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมเป็นสมบัติของชาติ เป็นสมบัติที่คนในชาติมีความภูมิใจ ชื่นชมวรรณกรรมร้อยกรอง เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีความไพเราะ มีสุนทรียภาพงดงาม แม้เวลาจะผ่านไปเนิ่นนานเพียงใดก็ยังเป็นที่ประทับใจและเป็นที่ยอมรับของประชาชนชาวไทย (สุจิตต์ เพ็ชรขอบ, 2540. หน้า 41- 45) และคำประพันธ์ร้อยกรองเป็น

ภาษาที่มีระเบียบแบบแผนแสดงให้เห็นถึงความเป็นชาติมีวัฒนธรรมทางภาษาสูง ตลอดจนความเป็นปึกแผ่นมั่นคงภายในชาติมีขนบธรรมเนียมประเพณีของตนเอง (ประเทือง คล้ายสุบรรณ, 2528. หน้า 2)

ในกิจกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจะเป็นส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระการเรียนรู้หรือกฎเกณฑ์ ทางภาษาที่ผู้ใช้ภาษาจะต้องรู้เพื่อนำภาษาไปใช้ให้ถูกต้อง นอกจากนั้นจะเป็นเรื่องของวรรณคดีและวรรณกรรมตลอดจนบทร้องเล่นของเด็ก เพลงกล่อมเด็ก ปริศนาคำทาย เพลงพื้นบ้าน เพราะฉะนั้นการเรียนการสอนภาษาไทยจึงต้องเรียนทั้งวรรณคดี วรรณกรรม ซึ่งเป็นภูมิปัญญาทางภาษาที่ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต ให้เห็นถึงความงดงาม ทางภาษาในรูปแบบของบทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภาคภูมิใจในสิ่งที่บรรพบุรุษได้สั่งสมและสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน (กรมวิชาการ, 2544. หน้า 9)

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “บทร้อยกรองอัจฉริยภาพพรณพฤक्षा” สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยจัดทำเป็นร้อยกรองประเภท กลอนสี่ กาพย์ยานี 11 และกลอนสุภาพ โดยเลือกเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับท้องถิ่นของผู้เรียนเพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรักผูกพันกับท้องถิ่นของตน ใช้ฝึกปฏิบัติในการอ่านคำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง และให้ความรู้ความเข้าใจในชั้นลักษณะของคำประพันธ์ สืบสานมรดกทางศิลปวัฒนธรรม ด้านวรรณคดี กวีนิพนธ์ อันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นส่วนหนึ่งในการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ช่วยส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “บทร้อยกรองอัจฉริยภาพพรณพฤक्षा” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อทดลองใช้และศึกษาผลการใช้โดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “บทร้อยกรองอัจฉริยภาพพรณพฤक्षा” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับเกณฑ์ร้อยละ 80

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “บทร้อยกรองอัศจรรย์พรรณพฤกษา” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพ 80/80
2. นักเรียนมีความเข้าใจและสามารถอ่านบทร้อยกรองได้เร็วและคล่องแคล่ว ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์และมีส่วนร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมทางภาษา
3. มีสื่อการสอนที่ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
4. เป็นแนวทางการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของงานวิจัย

ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอนตามกระบวนการวิจัยและพัฒนาโดยกำหนดขอบเขตในแต่ละขั้นตอนเป็น 3 ด้านคือ ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านตัวแปร

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “บทร้อยกรองอัศจรรย์พรรณพฤกษา” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน วิชาภาษาไทยจำนวน 5 ท่าน
2. นักเรียนที่เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านป่าขนุน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 3 คน จำแนกเป็น เก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 1 คน จัดกลุ่มโดยใช้คะแนนวิชาภาษาไทยในภาคเรียนที่ 1 เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมเนื้อหา ภาษา เวลาดำเนินกิจกรรม ของหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “บทร้อยกรองอัศจรรย์พรรณพฤกษา” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. นักเรียนที่เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านชำหวาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 9 คน จำแนกเป็น เก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 3 คน จัดกลุ่มโดยใช้คะแนนวิชาภาษาไทยในภาคเรียนที่ 1 เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “บทร้อยกรองอัศจรรย์พรรณพฤกษา” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
4. นักเรียนที่เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านน้ำริน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “บทร้อยกรองอัศจรรย์พรรณพฤกษา” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ขอบเขตด้านเนื้อหา

หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “บทร้อยกรองอัจฉริยภาพพรณพฤกษา” ประกอบด้วยสาระดังนี้ เนื้อหาอิงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐานการเรียนรู้ที่ ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ความเข้าใจตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นข้อ 3 สามารถอ่านบทร้อยกรองได้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์และอักขรวิธี หนังสือแบ่งเป็น 3 เล่ม เล่มที่ 1 ดอกไม้ เล่มที่ 2 ผักสวนครัว เล่มที่ 3 ผลไม้ มีลักษณะเป็นคำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง คือ กลอนสี่ กาพย์ยานี 11 และกลอนสุภาพ โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเหมาะสมกับวัยใช้ภาพเขียนสี เพื่อดึงดูดความสนใจประกอบคำบรรยายร้อยกรอง

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ความเหมาะสมขององค์ประกอบของหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “บทร้อยกรองอัจฉริยภาพพรณพฤกษา”
2. ประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “บทร้อยกรองอัจฉริยภาพพรณพฤกษา” ตามเกณฑ์ 80/80

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้และศึกษาผลการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “บทร้อยกรองอัจฉริยภาพพรณพฤกษา” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนที่เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดพิษณุโลก
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านใหม่พนมทอง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 7 คน โดยใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “บทร้อยกรองอัจฉริยภาพพรณพฤษา” ประกอบด้วยสาระดังนี้ เนื้อหาอิงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐานการเรียนรู้ที่ 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ความเข้าใจไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ข้อ 3 สามารถอ่านบทร้อยกรองได้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์และอักขรวิธี หนังสือแบ่งเป็น 3 เล่ม เล่มที่ 1 ดอกไม้ เล่มที่ 2 ผักสวนครัว เล่มที่ 3 ผลไม้ มีลักษณะเป็นคำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง คือ กลอนสี่ กาพย์ยานี 11 และกลอนสุภาพ โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเหมาะสมกับวัยใช้ภาพเขียนสีเพื่อดึงดูดความสนใจประกอบคำบรรยายร้อยกรอง ที่ผ่านการหาประสิทธิภาพและความเหมาะสมแล้ว

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “บทร้อยกรองอัจฉริยภาพพรณพฤษา” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “บทร้อยกรองอัจฉริยภาพพรณพฤษา” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “บทร้อยกรองอัจฉริยภาพพรณพฤษา” หมายถึง หนังสือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีสาระอิงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 โดยวิเคราะห์มาจากคำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ข้อ 3 สามารถอ่านบทร้อยกรองได้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์และอักขรวิธี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รูปแบบการประพันธ์มีลักษณะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของคำประพันธ์ร้อยกรองแต่ละชนิด มีจังหวะการอ่าน คำสัมผัส ตามลักษณะคำประพันธ์นั้นๆ ภาษาเข้าใจง่าย ถูกต้องเหมาะสมตามวัย มีภาพประกอบสีสันสวยงามสอดคล้องกับเนื้อหาถ่ายทอดภาษาเป็น กลอนสี่ กาพย์ยานี 11 และกลอนสุภาพ พรรณนาเกี่ยวกับสรรพคุณของดอกไม้ ผักสวนครัว ผลไม้ ใช้ประกอบการเรียนการสอน และอ่านเพื่อศึกษาความรู้เพิ่มเติมตามความเหมาะสมของวัยและความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล

2. ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 หมายถึง ระดับความสามารถของการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “บทร้อยกรองอัจฉริยะพรรณพฤกษา” ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยให้นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดพิษณุโลก ใช้อ่านแล้วทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการทดสอบการอ่านระหว่างการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “บทร้อยกรองอัจฉริยะพรรณพฤกษา” ไม่น้อยกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการเรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “บทร้อยกรองอัจฉริยะพรรณพฤกษา” ไม่น้อยกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนทดสอบหลังการเรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “บทร้อยกรองอัจฉริยะพรรณพฤกษา”

สมมติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการเรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “บทร้อยกรองอัจฉริยะพรรณพฤกษา” สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80

